

Pühapäeva looli õnnistus.

(Iduhujutule)

E. B. R. Seltfi wäljaanne.

ARH

„Saaremaa Kirjastus-Ühisus“ trükk, Kuresaares.

Tartu Ülikooli Raamatukogu
ARHIIVKOGU

U 2012/4231x

Ka üks Pühapäewa kooli õnnistus.

Ja ütlesid temale: Kas sa
kuuled, mis need ütlevad?
Aga Jeesus ütles nende vastu:
Küll; Et teie iial ole luge-
nud: wäetimate ja imemate
laste suust oled sina enesele
kiitust walmistanud?

Matt. 21, 10.

Rõige maefemas, Tallinna linna nirkas, Zuhlen-
talie, taga liima peal elas üks puusepp. Ta tegi
kodu puutööd ja läis ka väljas maja-ehituse tööle. Et
aga sõja aeg oli, ei ehitanud üksi enam majasid, ta
ei tekitud muud puu tööd. Ainult väga hädalised tööd
lasti teha näit. mõni wanker ja regi lasti parandada
j. n. e. Nii oli siis see mees suure puuduse siise
sattunud. Mehel oli naine ja kolm last.

Niikaua kui mehel head päewad olid, läis ta kirus naise ja lastega. Kodune elu läks ta rahuloldevaks; nüüd aga kui häda läks, oli hea ristiniimene kadunud, nurisemine, tülid ja pahandused olid päewakorral. Jumala kartust polnud olemasgi, sest Jumala sõna rõõmu-sõnum ei olnud ta hinges maad leidnud; tõi oli väljaspidine magadus olnud ja kurjal päewal misgit troosti ei toonud.

Siis ei otsinud mees ka õigel kohal abi, waid pööras ennast wiina pudeli poole, kus ta wähe aega rõõmus oli, ja pärast kodu tülles hirmsas kurjuses naest ja lapsi piinas. Seda piina tunnemas ainult need kes seda ise läbi elamad. See läbi-elamine mõjus wäikeste laste peale sügawaste, iseäranis sellepärast, et nende isa ial niisugune ei olnud. Ta armastas omi lapsi wäga, ja õhta kui pimedaks läks ja et-petroleumi ei olnud ja bensiini lambid waewaselt põlesid, siis oli isa rääkinud neile pimedas ilusaid juttusi. See oli alles hiljuti ja wärskelt laste meeles. Oma oli õhtaks toidust teetnud, siis ajaks kui isa kodu tuli oli ta lapsed puhtaks pesnud, puhtad põlled ette pannud, juuksed siledaks lamminud, ja siis isale uulitsale wastu läinud. Kui isa eemalt näha oli, olid lapsed suure rõõmuga talle wastu jooksnud „isa, iso, armas isa tulla meie ootamise hind“ hüüdsid nad, ja isa wõttis

ühe tükile ja teine teise läe lõrmale. Wäike Miralda oli itka, soola lotina selgas, ja ta wälksed jalad löid wähest üsna tugewasti wasta isa rinna, aga see meeldis isale tugeste, oli see ju ta oma wäike kollis „Malda“ kuibas wäike ennast ise nimetas. Ta oli alles kolme aastane, õde Selma wile ja wend Johannes seitsme-aastane. Iga laupäew oli ema neid wanni sees puhtaks pesnud, puhta pesu selga pannund ja iga ühele nende woodi juure pühapäised riided toolide peale walmis ladunud ja siis olid nad pühapäewa hommil kohe ruttu riides olnud ja isaga seltsis kiriku läinud. Need olid armsjad mälestused!

Aga nüüd — nüüd nad wärisestid kui isa tuli, iga üks jooksis nurga ja wäike Miralda koguni woodi alla. See wihastas isa veel rohkem. Sõna ei olnud ta midagi õhta isale anda, sest et ema nende kolme wäikse juurest ei saanud kusagile teenima minno, ainult koju töö teegi wähe õmbluse tööd. Ra sedagi oli nii wähe, sest et igaüks ise tegi, aja kalliduse pärast. Talwel läks asi koguni halebaks. Kuud olid wäga kalliks läinud ja isa jõi, ei olnud ta õõse ega päewa selge, tuskilt lootust ei olnud et abi tuleks. Ema oli lastega läinud ülemiste mäel, taga Moisi furnuaia juures iga päew peaaegu roogusi korjamas. Johannes oli tubli abi, aga wäike Miralda wäsis ära isegi Selma

tahtis, et teba ka raagude oisa panna mis wäitse
kärü peal olid, mida ta naabri Leppo naise käest lae-
nanud. Nüüd aga tuli lumi maha ja peitis kõik raod
walge tehti alla. See walge teft aga ei sojendanud
meie wäitseid. Ema tegi ainult nii palju tuld, e
kohwi ja kartulid keetis. Selle-tõttu oli tuba külm ja
lapsed wärisesid, — läksid itka jälle woodi teki alla

Praegu tõi teegi noorik emale töö eest raha.
„Johannes“ hüüdis ema, mine too leiba, ehk antakse
zilane tsekti leib ka sulle, palu, ehk nad itka poes anna-
wad, ütles et meil ei olnud eila raha, täna saime.“
Johannes läks.

See peal tulid Adolf ja Gustaw temale wastu
Nendega olid nad lord ühes majas elanud. Gustaw
ütles: „tead Johannes, Slabodka uulitsas on üks
palwe maja, ja seal on iga pühapäew laste jumala-
teenistus, tule ka, seal on suured toredad pildid iga
pühapäew saab uus pilt näidatud ja see tanta seal
räägib kangesti humitawaid juttusi nende piltide kohta
Mete oleme mõni lord seal käinud enne meie ka ei
teadnud aga Willi kutsus meid, tule pühapäew, aga
tule tõesti!“ „Jah, kui mamma lubab.“ Johannes
sai leiba ja jookkis ruttu koju. „Mamma kas tead,
seal Slabodka uulitsas on pühapäewal lastele Jumala

teenistus, iga pühapäew kell 12. luba mind ka sinna, seal saavad suured ilusad kirjud pildid näidatud., „Rust ja seda tead?“ „Abolf ja Gustaw rääkisid mulle, nad tulid muu: tee peal wastu ja kutsusid mind ka sinna.“ „Minugi poolest mine“ ütles ema, kes nii tühine kõigest oli, et ta oma lastegi wastu enam suurt huvi ei tundnud.

Õhta tuli isa jällegi täitsa joobnult koju. Aga see wiin mida isa jõi ei olnud seesugune lihtne kui ennemuiste, kui veel wiina müügil oli, waid see oli kes teab mis kraamist kokku leedetud, salawiina ajajatest, ja see tegi isa päris hulluks. Ta karjus, ta pekis ta kõi kõik toakraami puruks ja plahks, ta tahtis isegi naese ja lapsed ära tappa. Lapsed olid kõrwa tuppä jooksnud naene aga seisid kui walge tahwatu marmor ja ei lausunud sõnakestki. Ta filmist tikkus ainult wesi, kui ta oma purustatud toakraami põrandal nägi. Ta mõlles nende päewade peale, kus nad seisis ühes armastuses neid olid ostinud ja alles hiljuti nii rahuliseft siin paigas ühes elanud. Kui nüüd isa tooli jala wõttis, ja ka teda lüüa tahtis, põgenes ta tuust.

Tunni aja pärast kuulsid nad isa kõwa norinat. Ta magas. Nüüd julgesid nad jälle tuppä minna. Aga kas see oli nende ilus puhastuba? Ei ma tahaks, et

üfeti laps niisugust tuba ja isa näeks. Rõõl oli puru ja hirmust prahti ja mustust täis. Isa oli üsna sinine ja hingas väga raskesti. Ema ja Johannes hakkasid koristama, katsised taldreku ja kruusi tätklisi ära viima. Seal tuleb väike Miralda tupp ja leiab purude hulgast oma sinise kuld äärega tassi tätki mida isa talle sünnipäevaks oli kinginud. „Malda taks kätti, Malda ilus taks!“ hüüab ja suudleb tassi tätki. Selma läheb isa juure ja paitab teda: „Papa armas vabama mis sa oled nii tuge mamma ja Selmaga?“ Isa ei kuulnud ta norises edasi. See isa olemine oli emale suureks südame valuks. Ta ei olnud ial isa nõnda näinud. Siin tegi ta lastele asemed valmis ja määsis neid tõvasti teki sisse külma pärast. Beagi uinusid nad magama. Ema aga istus isa kõrval, kes tihti kui krampelikult tõmbes. Väike bensini pudel oli pliida nurga peal, (sest et laud ei seisnud püsti, jalg oli alt ära), ja põles üsna wiletsasti ja wähe suitsedes. Ema õhkas kui ta isa peale waatas, ta oli nii lohutaw sinine näust ja hoogas nii raskesti. Wiimaks tõusis ema üles ja hüüdis: „Oh Jumal, Jumal aita, mis wõin ma siin teha!“

Wähe aja pärast jäi hingamine wäiksemaks. Ema mõtles, noh nüüd lähen heidan ta laste juure. Weel kord heidab ta pilgu oma mehe peale, seal — mis see

on ta läheb nii walgets näust, ta jääb seisma, heidab põlwi ja waata! ongi wiimased hinge tõmbamised, enam ei liiguta! Waljuste hüüab ta! „Kas nõnda lõpeb meie elu, mis nii aulijelt peale hakkas, oh Sumal, Sumal mis nüüd, kus on tema nüüd?“ — — Inimesed aitafid, et mees maetud sai. Oh oleks nüüd ta kõik häda ja waew, waesus ja puudus maetud!

Pühapäew tuli. Juba oli kaks nädalat möödas sest ajast kui Johannes Adolfiga ja Gustawiga oli kokku puutunud. Täna tuli tolle meelde pühapäewafool. „Mamma, kas lubad, et lähen pühapäewafooli?“ Mine, ütles ema aga wõtta Selma ja Miralda kaasa, muidu ei saa ma üksi olla.“ Ta tahtis palju üksi olla, sest hinge waenlane ei annud talle rahu waid piinas teda hirmsaste ühe mõttega. Johannes läks oma wäitste õdedega. Palwemajas oli palju lapsi. Küll nad laulsid ilusti. Anti Johannesele lauluraamat, ja et ta lugeda oskas siis katsus ta kaasa laulda:

„See wägew hinge arst on siin, see armas Jeesand Jeesus, neid aitab kellel waew ja piin see armas Jeesand Jeesus.

Küll ime ilus on see laul. Siin ja ka taewas ülewal

Ja kõige armsam kuulda meist: Jeesus, Jeesus, Jeesus.

Nii ilusat laulu ei olnud Johannes veel kuulnud.

„Neid aidaß kellel waew ja piin, see armas Jesand Jesus.“ Ta mõtles oma ema peale, tõeste temal oli nii palju waewa ja piina, ja see armas Jesus pidaß neid aitama, seda seletas tanta, kui ta salmi ette luges.

Suur pilt oli seinä peal. Pildi peal oli Jesus ja tema jüngrib ja just Jesuse jalge ette lasti üks haige nõõribega alla, laest läbi. Tanta rääkis kuidas Jesus selle mehele kõige enne ütles: „mu poeg sinu pattud on andeks antud.“ Jesus olla kõik näinud mis see mees oma elu sees olla teinud, ja ta näeb ka kõik mis teegi praegu mõtleb. Aga see mees mõtles: „kui ma aga andeks saaks, kõik mis ma oma elus olen paßa teinud.“ See peale ütles talle Jesus ka seda, ta nägi, et ta seda nii südamest igatses. Ja siis ütles ta weel. „Tõuse üles ja kõnni!“ Ja see haige mees wõt-
tis oma wõõdi ja läks koju. Palju rääkis tanta weel, aga kõik ei jäänud meele. Siis lauldi ja paluti Jumalat ja lapsed lätsid koju. Rodu rääkis Johannes kõik emale mis ta kuulnud oli, ka Selma aitas mis temale meele oli jäänud. Laul oli Johannese meelest kõige ilusam. Selma ja Miraldale meeldis pilt. Johannes nurises tasakesti: „Neid aidaß kellel waew ja piin, see armas Jesand Jesus, rohkem ei olnud tal meelest laulust. Ema kuulis aga see oli kõik, nagu laus-
gest eemalt kõlas tema kõrwu niisugune jutt, tal olid

teised mõtted liikumask „Ei ole leiba“ õhkas ema. „Tuba külma“ lausus ta edasi, kuidas saaks rahusse, ei jätka tööd teha, ei saa enam elada, ära — ära siit, ära! Vähe oli emal tangu veel kauhi põhjas, ta teetis sest suppi. Homseks ei jäänud aga ka mitte kribed-
fi enam järele. Teisel päeval ohtis ema kõik nurgad läbi kas veel kusagil midagi söödawat oleks, aga — ei leidnud. Ta läks välja ehk saaks kusagilt tööd; oli õieti külm, kange tuul puhus. Ta pani mehe kuue selga, suurerättitu ümber ja läks sadama poole ehk saaks seal teiste naeste hulgas tööd, lapsed jätkavad koju ma-
gama.

Tööd oli vähe, sest et oli karta külma pärast mere kinni jäämist ja laevad ei tulnud enam sadamasse. Õieti ainult neist naestest mõned tööle, kes juba enne seal käinud olid, siis ei aitanud tal muud kui tagasi minna. Ta läks Elevatori eest mööda ja waatas wee peale; nii meeldimalt rääkisid need loened: „Tule, siin on sull rahu“. Ta tehasi käis külm värin läbi, ta jooksis koju. Mis annan lastele süüa? mõtles ta. Ühest siise astudes hüüdsid lapsed, „Ema kas sa töid leiba?“ Ema pööris filmad ära ja ei wasta-
tanud, ta õhkas sügawalt. Tal tulid meelde mis ta ise oli omal ajal pühapäewa foolis kuulnud ja mis nüüd lapsed talle rääkinud olid, ta see ainuke laulu

lause mis Johannes laulis : „neid aitab kellel waem
 ja piin see armast Jeesus“ liikus ta mõttes,
 aga — abi ei olnud kusaqist tulemas. Lapsed otiskid
 kosa kani läbi. Selma leidis Miralda leiba koorusse
 mis talle wäga kõwa oli olnud, kappist. Aga Johan-
 nesel ei olnud mistib wõtta. Ta pani palitu selga ja
 müts pähe ja läks kuuri. Seal heitis ta pesu wali
 taha nurka maha ja palus : „armast Jeesus, ja
 aitab kellel waem ja piin, aita meid ; ei ole meil süüa,
 kõht on tühi, kulla pai Jeesus aita ;“ Tuppä tul-
 les oli Miralda suure tüki leiba Seppa naise läest
 saanud ja söi. Johannest nähes ütles ta : läh Joha-
 nes söö, Mardal on veel kaktuleid ka, söö, söö, Mardal
 andis Selma ja mammale ka“. Johannese ust sai kinn-
 nitud, ta mõtles : „tõesti see Jeesus näeb ja teab kõik,
 ja saadab koha mis tarmis : ja ta söi suure rõõmuga.
 Tuba mitu päewa olid nad ilma leimata olnud. Kõik
 see maltles parem, kui ilal üks kompsel endisel ajal.
 Oma läks jällegi wälja tööd otsima. Tuba oli tülm
 ja toltu ei olnud ammugi muud olnud kui wesi, kus
 mõni tangu tera sees oli. Ruhu poole pöörata ! jälle
 läks ta sadama poole. Kõikis siin ja seal töö järel aga
 enne jõulune aeg, pealegi nälja häda igal pool. Aga-
 üks tegi ise tööd mida wõis, ja iga tööline pidas koha-
 ta kinni, olgu siis et surm teda lahutas. Nii seisis ta

teisi forda mere ääres, ja hinge waenlane meelitas : „hüppa wette siis on kõik otsas !“ Ta pööris selga, läks jälle koju poole. Seal istus ta lastega tülmos toas, kuni pimedaks läks. Siis pani ta nalle riided selga ja wõttis neid lausa ja sammus sadama poole. Rull oli ta sees hirmus ahastus. Wäike Malda pani oma käetsejed ema taela ümber ja sosistas : „mamma, kollis mammo, ainule mammo.“ Ei aimonud tema, mis ema südames (sees) praegu wõitles elu ja surm. Ta jooksis nii ruttu, et Selma ja Johannes järele ei jõudnud. „mamma oota, mamma oota, ma ei jätsa jooksta, hüüdis Selma, keda Johannes oma järele ruttu tõmbas. Sadama jõudes rääkis ema Johannesele mis ta teha tahtis, ja ütles et muu asi enam ei aita, se piin olla temale nii lõpmata suur, tema ei suuda moodata kui nemad tülmetakwad ja nälgiwad. Johannes ütles : „aga ema poleme enne Jumalat,“ sellega oli ena nõue. Nad läksid Elevatori nurga taho. Seal heitis Johannes põlvili ja palus : „armas Jesus, neid aitad kellel waew ja piin, sa armas Jeesond Jesus, aita, aita, meie peame surema, võtta meid taewa !“

Kes tuleb seal sammudes ? Sadama waht. See mees oli läbi pimedada eemalt kogusi näinud ja hirmus

aimamine käis ta hingest läbi, ta astus nende juure, ja küsis mida nad siin pimebas otsivad, pealegi wäliste lastega.

Ema les Johannese palwe läbi hirmu tundis oma töö pärast, mis ta korda tahtis saata ja et sadama waht nii waitfelt ja rahulifelt küsis tunnistas ta kõit üles. Selle mehel oli ärras süda, ta tundis ka mis häda ja nälg on. Kui ta mitte sel mõõdul. Ta wõttis raha kotti taskust andis talle mis seal sees oli ja ütles: mine ja ära tee enam; see Jumal elab weel, teda su laps appi hüüdis. Sadama waht les Jumalat kartis, läks teine homniku ja otsis emale teenistust. Johannes aga ütles emale: „ets ole tõsi, et Jesus aitab, kellel waew ja piin, üks korda on. Ta nõud juba seda teinud kui ma teda palusin. Ja ema ta oli tõige see õõ ülewel olnud, ta hingesse oli wõitluse ja tormide järele rahu tulnud, ta muud ei tunnud kui Jumal elab, ja aitab, hullatusest olen peasnud!

Sadama wahi sõbrad tulid teine päew teda wõtama ja iga üks tõi kaasa mida tall wõimalik oli anda. Selle päewa õhtul kuuldi puuseppa toast laulu, mida kuu enam ei olnud keegi kuulnud.

„Mind tiima alla wõtta oh Jesus hästi katta su tanapojusest kui kurata tahab neelda, Siis lasse inglid teelda, See lapse jätta rahule.“

Ilmus trükist :

1. „Ärarebitam seinakalender“ 1921. Hind 40 m.
(E. B. Kirj. Seltsi liikmetele 34 marka).
2. „Rahvusvaheline Piibli lugemise Kalender“
1921. Hind 1 m. 50 p.
3. Laste raamat „Vigase poisi jõulud“. Hind 2 m.
4. Laste raamat „Kui kurvastatud, aga ikka rõõmsad.“

Tellimise aadress: F. Mathiesen. Haapsalu.

Peale seda, lähemal ajal ilmub „Kas kirik või
kogudus?“ R. Raups, ja veel mõnda teist kirjan-
dust.